

C18021 A
scan - TB - AV.

TTE Consultants
Keizerstraat 16
7411 HH DEVENTER

Datum	11 november 2019	Contactpersoon	de heer J.M.C. Timmermans
Zaaknummer	Z-BHZVER-2019-4867	Telefoonnummer	030-7023300
Briefnummer	Z/19/663768-760292	E-mailadres	j.timmermans@rudutrecht.nl
Uw nummer	-	Aantal bijlage(n)	2
Onderwerp	Begeleidende brief met Beschikking gefaseerd saneringsplan Vetgasfabriek Amersfoort	Pagina	2

Geachte heer/mevrouw,

U heeft 19 september 2019 een brief ontvangen over het vervolg van de bodemsanering aan het Mondriaanplein. Met deze brief informeren wij u over het definitieve besluit over het saneringsplan en de vervolgprocedure. Er zijn geen zienswijzen ingediend. In het definitieve besluit zijn een paar tekstuele wijzigingen doorgevoerd. Voor het overige is het gelijk aan het ontwerpbesluit. Dit betekent dat de gemeente Amersfoort de sanering volgens het ingediende plan mag gaan uitvoeren: de RUD Utrecht stemt hiermee in. De RUD Utrecht is bevoegd om besluiten in het kader van de Wet bodembescherming te nemen. De gemeente Amersfoort is opdrachtgever voor de sanering.

De verontreiniging

Op de locatie waren in 1995 twee typen verontreinigingen aanwezig:

1. Als gevolg van een fabriek waarin (tot circa 1957) brandstof voor de verlichting van treinen ('vetgas') werd geproduceerd, is op de locatie een bodemverontreiniging met teer ontstaan.
2. Daarnaast is in de puin-, kool- en slakhoudende bovengrond als gevolg van diverse historische activiteiten bodemverontreiniging met zware metalen en Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen (PAK) aanwezig.

Verontreiniging 1. bedreigde het grondwater (verspreidingsrisico genoemd). Daarom zijn in 2003 een damwand en een bioscherm rondom deze verontreiniging geplaatst. Dit scherm breekt de verontreiniging geleidelijk af en moet samen met de damwanden verdere verspreiding voorkomen.

Voor de nieuwbouw op het oostelijke deel van de locatie (Piet Mondriaanplein en -laan) zijn al diverse grondsaneringen uitgevoerd om verontreiniging 2. aan te pakken en de locatie geschikt te maken voor het gebruik wonen (met tuin) of bedrijfsruimte (kantoren).

Het nieuwe saneringsplan gaat daarom (vooral) over het aanpakken van verontreiniging 1. (de teerverontreiniging). Uit recent onderzoek is namelijk gebleken dat er risico is dat de verontreiniging zich ondanks de damwanden en het bioscherm verplaatst. In beperkte mate gebeurt dit nu al. Daarom is besloten dat de huidige saneringsmaatregelen – bioscherm en damwanden - worden uitgebreid met een aanvullende sanering van de teerverontreiniging. Deze sanering moet het mobiele deel van het teer verwijderen. Het deel dat na de sanering achterblijft, zal vastzitten aan de bodem en heeft weinig risico op verspreiding.

De sanering

Het verwijderen van het teer wordt uitgevoerd door om de vijf meter een buis in de bodem te plaatsen, waarin het teer geleidelijk wordt opgepompt. Het teer wordt afgevoerd naar een erkend verwerker. Het voornemen is om hier begin 2020 mee te beginnen. Bij de werkzaamheden wordt overlast (u kunt hier denken aan geuroverlast bij het oppompen van de teer, geluidsoverlast, toegankelijkheid van terreinen, verkeersbewegingen) voor de omwonenden zoveel mogelijk beperkt. Gedurende de hele sanering houdt de RUD toezicht op de uitvoering. Als naar verwachting na ongeveer 5 jaar geen teer meer wordt opgepompt, wordt gecontroleerd of het teer inderdaad zo veel mogelijk is verwijderd. De verontreinigingssituatie wordt na deze fase uitvoerig onderzocht en afhankelijk van de resultaten wordt dan bepaald of er nog aanvullende maatregelen nodig zijn.

Geen gevolgen

De geplande sanering heeft – buiten de genoemde eventuele overlast - geen gevolgen voor u als eigenaar/bewoner/gebruiker. Vanuit de beschikking waarmee in het verleden de verontreinigingssituatie is vastgelegd, kunnen er wel consequenties zijn in de vorm van een kadastrale aantekening of beperkingen in het oppompen van grondwater. U heeft deze informatie bij de aankoop van het perceel/het pand of het betrekken / in gebruik nemen van het pand van de notaris of (vorige) eigenaar gekregen. Op de kaart in de bijlage ziet u voor welke percelen dit geldt.

Rechtsmiddelen/beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de bekendmaking tegen dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA, Den Haag. Daarvoor is een griffierecht verschuldigd (zie www.rechtspraak.nl voor de hoogte van het griffierecht).

Indien beroep is ingesteld, kan ook om een verzoek om een voorlopige voorziening worden gevraagd als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de uitspraak op het beroepschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Daarbij is hetzelfde griffierecht opnieuw verschuldigd.

U kunt de stukken die bij het definitieve besluit horen opvragen via info@rudutrecht.nl of 030-7023300. Vermeldt u hierbij het kenmerk Z-BHZVER-2019-4867. U kunt de stukken ook inzien bij de RUD Utrecht, Archimedeslaan 6, 3555 AA in Utrecht, elke werkdag van 9 tot 16 uur na telefonische afspraak, of in het gemeentehuis van Amersfoort, receptie, elke werkdag van 9 tot 17 uur.

Meer informatie

Mocht u nog vragen hebben over deze brief, dan kunt u die stellen via bodemloket@rudutrecht.nl of 030 - 7023300. Vermeldt u hierbij dat het gaat over de Vetgasfabriek in Amersfoort.

Vriendelijke groet,



De heer drs. A.R. van Nieuwpoort
strategisch manager cluster Bodem RUD Utrecht

Bijlagen:

1. beschikking;
2. kaart verontreiniging en sanering

Gemeente Amersfoort
T.a.v. de heer P.P.J. Camps
Postbus 4000
3800 EA AMERSFOORT

Datum	11 november 2019	Contactpersoon	De heer J. Timmermans
Zaaknummer	Z-BHZVER-2019-4867	Telefoonnummer	(030) 702 3451
Briefnummer	Z/19/663768-746745	E-mailadres	j.timmermans@rudutrecht.nl
Uw nummer	-	Aantal bijlage(n)	2
Onderwerp	Definitieve beschikking instemming saneringsplan Vetgasfabriek Amersfoort UT030700053	Pagina	1 van 11

Geachte heer Camps,

Inleiding

Op 1 augustus 2019 ontvingen wij van Gemeente Amersfoort, Afdeling Woon en Werkklimaat een melding in verband met een bodemverontreiniging op de locatie Mondriaanplein (ongenummerd) in Amersfoort (UT030700053). De locatie is kadastraal bekend als: gemeente Amersfoort Sectie D, percelen 10910, 10515 en 9062 en sectie H, percelen 8567 en 8568 (allen gedeeltelijk). Bij de melding is een gefaseerd saneringsplan gevoegd.

U vraagt om de volgende beschikking:

- Instemming met het saneringsplan (artikel 39 tweede lid Wbb).
- Instemming met uitvoering van de sanering in fasen (artikel 38 derde lid Wbb).

Beschikking

Op basis van de ingediende gegevens besluiten wij het volgende:

1. Wij stemmen op grond van artikel 39 lid 2 Wbb in met de bronaanpak (fase 1) van het geval van bodemverontreiniging met onder andere benzeen en naftaleen zoals beschreven in het saneringsplan;
2. Op grond van artikel 38 lid 3 Wbb bepalen wij, op uw verzoek, dat de sanering in fasen wordt uitgevoerd zoals beschreven in het saneringsplan.

Aan onze instemming onder 1. verbinden wij op grond van artikel 39 lid 2 Wbb de volgende voorschriften:

1. De huidige saneringsmaatregel, bestaande uit een damwandsanering met persluchtinjectie en bodemluchtextractie moet gedurende de uitvoering van het gefaseerd SP in stand blijven.
2. Uiterlijk zes weken voorafgaand aan de start van de sanering moet het uitvoerings- en verificatieplan (met het definitieve ontwerp van de in-situ sanering en het monitoringsplan) bij ons ter beoordeling én goedkeuring te worden ingediend; deze worden na goedkeuring onlosmakelijk onderdeel van het saneringsplan.
3. Gedurende de in-situ bronsanering (fase 1) dienen de monitoringsresultaten conform het verificatieplan/monitoringsplan ter beoordeling bij ons te worden ingediend;
4. Het eindverificatieplan van de bronsanering moet bij de laatste monitoring aan ons worden voorgelegd ter beoordeling.

5. De eindverificatie moet worden ingediend binnen 6 maanden na de eindmelding van fase 1. Eindverificatie van de sanering vindt plaats op zowel grond als grondwater;
6. Maximaal zes maanden na afloop van de in-situ bronsanering (eindmelding fase 1) moeten de resultaten van het uitgevoerde nader onderzoek (de evaluatie ten aanzien van de situatie in het 2^{de} WVP/1^{ste} WVP) ter beoordeling bij ons worden ingediend.
7. Na afronding van de sanering moet een evaluatieverslag van de saneringswerkzaamheden vanaf 2000 ter beoordeling bij ons worden ingediend.
8. Bij de eindevaluatie van fase 1 wordt een digitale bodemkwaliteitskaart aangeleverd.

Daarnaast zijn in de bijlage bij deze beschikking de algemene voorschriften opgesomd die wij op grond van artikel 39 lid 2 Wbb aan onze instemming verbinden.

Op grond van artikel 38 lid 3 onder a Wbb moet u binnen 6 maanden na afloop van de bronsanering (eindmelding fase 1) voor de resterende verontreiniging in het 1^{ste} en 2^{de} WVP bij ons ter instemming een saneringsplan (fase 2) indienen, tenzij uit het nader onderzoek/ijkmoment blijkt dat geen sprake is van een onbeheersbare situatie.

De locatie waarop deze beschikking betrekking heeft, is aangegeven op de kaart in de bijlage.

Procedure

Wij hebben in dit geval gekozen voor de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (artikel 3.4) omdat er op deze locatie sprake is van meerdere belangen die moeten worden afgewogen en daarnaast zijn er andere belanghebbenden dan de aanvrager van de beschikking.

Zienswijzen

De ontwerpbeschikking is gepubliceerd in de lokale editie van een huis-aan-huisblad. Het gaat om de kennisgeving in de "De Stad Amersfoort" van 18 september 2019.

We hebben geen zienswijze ontvangen naar aanleiding van het ontwerpbesluit.

Ambtshalve wijzigingen ten opzichte van ontwerpbeschikking

Ambtshalve hebben wij enkele geringe wijzigingen aangebracht in deze beschikking ten opzichte van de ontwerpbeschikking.

Onder het kopje **Beschikking** is onder voorschrift 1, de volgende tekst opgenomen: *De huidige saneringsmaatregel, bestaande uit een damwandsanering met persluchtinjectie en bodemluchtexttractie moet stand blijven.*

Op basis van ambtelijke heroverweging is deze zin tekstueel gewijzigd in: 1. De huidige saneringsmaatregel, bestaande uit een damwandsanering met persluchtinjectie en bodemluchtexttractie moet *gedurende de uitvoering van het gefaseerd SP* in stand blijven.

Onder het kopje Saneringsaanpak en subkopje Fase 1: Bronsanering 1ste WVP is in de ontwerpbeschikking de volgende passage opgenomen: *De te gebruiken techniek is het pompen van teer, waarbij het mobiele deel van het puur product wordt verwijderd en alleen residuair teer achterblijft, dat zich hecht aan de bodem. Gestreefd wordt om ter plaatse van het brongebied in het 1ste WVP een vrachtreductie van 50% van de mobiele NAPL, circa 25% van de vracht te verwijderen. Dit komt grofweg neer op circa 792 tot 1.320 m³ mobiel puur product van de totaal aanwezige hoeveelheid 3.520 m³ teerhoudend bodemvolume.*

In deze passage is per abuis een onjuiste berekening opgenomen. Op basis van ambtelijke heroverweging blijft alleen de eerst zin uit bovenstaande *cursief* gedrukte passage gehandhaafd in het definitief besluit. Ter toelichting: het verwijderen van het mobiele teer tot er alleen residuair teer (niet mobiel teer) overblijft voldoet aan punt 1. van de saneringsdoelstelling. Middels de verificatie van de effectiviteit van de sanering wordt gecontroleerd/getoetst in hoeverre de saneringsdoelstelling van de bronaanpak wordt behaald.

In de ontwerpbeschikking is onder het kopje *Grondverzet* in de eerste alinea de volgende zin opgenomen:

*Grond die vrijkomt bij de aanleg van het saneringssysteem wordt direct afgevoerd naar een erkend verwerker. Aangezien dit alleen van toepassing is voor sterk verontreinigde grond, is dit op basis van ambtelijke heroverweging in dit definitieve besluit gewijzigd in: *Sterk verontreinigde grond die vrijkomt bij de aanleg van het saneringssysteem wordt direct afgevoerd naar een erkend verwerker.**

Kennisgeving

Van de beschikking geven wij kennis in de lokale editie van een huis-aan-huisblad. Het gaat om de kennisgeving in de "De Stad Amersfoort" van 13 november 2019.

Rechtsmiddelen

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de bekendmaking tegen dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA, Den Haag. Daarvoor is een griffierecht verschuldigd (zie www.rechtspraak.nl voor de hoogte van het griffierecht).

Indien beroep is ingesteld, kan ook om een verzoek om een voorlopige voorziening worden gevraagd als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de uitspraak op het beroepschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Daarbij is hetzelfde griffierecht opnieuw verschuldigd.

Grondslag

Wij hebben de aanvraag getoetst aan:

- De Wet bodembescherming (Wbb);
- De Circulaire bodemsanering 2013;
- De Verordening bodemsanering Amersfoort 2006.

Rapporten

De volgende rapporten liggen ten grondslag aan deze beschikking:

- Gefaseerd saneringsplan voormalige Vetgasfabriek Amersfoort, TTE, kenmerk C18021, d.d. 31 juli 2019;
- Aanvullend bodemonderzoek probleemstelling Vetgasfabriek te Amersfoort, Aveco de Bondt, kenmerk R-RGN/556, 18 december 2013;
- Naar een eindstrategie voor de voormalige Vetgasfabriek te Amersfoort, TTE Consultants en Arcadis, kenmerk C15012, 15 december 2016;
- Deelsaneringsplan voormalige Vetgasfabriek te Amersfoort, TTE Consultants en Arcadis, kenmerk C15012, 15 december 2016 (onderdeel overeenkomst Amersfoort/Staat);
- Uitvoeringsplan eindsanering voormalige vetgasfabriek te Amersfoort, TTE Consultants en Arcadis, kenmerk C16007, 15 december 2016 (onderdeel overeenkomst Amersfoort/Staat);
- Evaluatieverslag grondwatermonitoring november 2018 Vetgasfabriek te Amersfoort, Aveco de Bondt, kenmerk R-RGN-490 180711, 14 maart 2019.

De overige onderliggende rapportages zijn opgenomen in paragraaf 2.3 van het saneringsplan.

Verontreinigingssituatie

Als gevolg van de aanwezigheid van een fabriek waarin brandstof voor de verlichting van treinen ('vetgas') werd geproduceerd, is op de locatie een geval van ernstige bodemverontreiniging met (onder andere) benzeen en naftaleen ontstaan, dat met spoed moet worden gesaneerd. De (complexe) samenstelling van het teer is opgenomen in figuur 6.5 van het saneringsplan. Daarnaast is in de puin, kool- en slakhoudende bovengrond als gevolg van diverse historische activiteiten een geval van ernstige bodemverontreiniging met zware metalen en PAK geconstateerd.

De provincie Utrecht heeft reeds vastgesteld (bij beschikking met kenmerk met kenmerk 95492251, d.d. 3-10-1995) dat het geval van ernstige bodemverontreiniging met spoed moet worden gesaneerd. Omdat sprake is van onaanvaardbare verspreidingsrisico's diende voor 3 oktober 1999 te zijn begonnen met de sanering. Tevens is een tijdelijke beheersmaatregel (TBM) opgelegd. Op 22 juni 2000 is door de provincie Utrecht ingestemd met een Integraal saneringsplan (middels beschikking met kenmerk 00/930458 MBE). Daarna hebben op het terrein

diverse deelsaneringen van de verontreinigde bovengrond plaatsgevonden, die beschreven zijn in diverse deelsaneringsplannen. De grondwaterverontreiniging met (met name) naftaleen en benzeen is in eerste instantie 'aangepakt' middels een 'funnel en gate' sanering (conform Deelsaneringsplan biologisch hekwerk en aanpak pluimen, Tauw, 7 mei 2003).

Het huidige gebruik van de locatie 'Vetgasfabriek Amersfoort' is openbare ruimte, woningen, winkels en kantoren, braakliggend terrein en een spooreplacement. Het voorgenomen gebruik van het nog te ontwikkelen deel van de locatie is nog niet bekend.

De aanleiding voor het opstellen van voorliggend gefaseerde saneringsplan is:

Nieuwe inzichten

Uit recent onderzoek is gebleken dat de situatie ten aanzien van de verontreiniging afwijkt van hetgeen dat in de periode 1995-2000 is aangenomen. Het belangrijkste verschil is dat in het 2^{de} Watervoerend pakket (hierna: WVP) puur product wordt aangetoond. De verontreiniging in het 1^{ste} WVP wordt door de bestaande saneringsmaatregel onvoldoende (verticaal) beheerst. Op de Eemlaag, een minder doorlatende klei/veenlaag die zich bevindt op circa 11-13 m-mv, heeft zich puur product verzameld tot een (secundaire) bron met een omvang van ca 30.000 m³. Het risico bestaat dat een grote hoeveelheid puur product zich zal verspreiden naar het 2^{de} WVP.

Er lijkt op basis van de laatste grondwatermonitoringen eveneens sprake van horizontale en verticale verspreiding in het 2^{de} WVP. Daarnaast is in het 1^{ste} WVP sprake van zogenaamde voorloopsheid en achterloopsheid: de verontreiniging beweegt zich geleidelijk in de richting naar buiten de damwanden.

Bovenstaande is aanleiding geweest om een nieuw gefaseerd saneringsplan op te stellen voor de aanpak van deze bron, anders dan in de periode 1995-2000 is voorzien.

De toekomstige ontwikkelingen in het gebied

Het gebied ten noorden van het station Amersfoort zal de komende jaren verder worden ontwikkeld. In dit nieuwe saneringsplan worden de bestaande maatregelen geïntegreerd in/met de nieuwe maatregelen om op zodanige manier een integrale aanpak te bewerkstelligen en deze ontwikkeling mogelijk te maken zonder (aanzienlijke) hinder door de aanwezigheid van de bodemverontreiniging.

Voor de uitvoering van de nazorg, de monitoring en de verdere sanering is een samenwerkingsovereenkomst tussen Gemeente Amersfoort en de Staat afgesloten.

Omdat de situatie in het 2^{de} WVP en het effect van de bronsanering op de resterende verontreiniging in het 1^e WVP pas na de bronsanering kunnen worden vastgesteld, is gekozen voor een gefaseerd saneringsplan. De sanering conform het Integraal saneringsplan (en deelsaneringsplan) met bijbehorende beschikking d.d. 22 juni 2000 wordt afgesloten op het moment dat de sanering conform onderhavig saneringsplan start. De toekomstige saneringsactiviteiten vinden plaats op basis van het nieuwe gefaseerde saneringsplan (inclusief het uitvoerings- en verificatieplan) en voorliggende beschikking.

Saneringsdoelstelling

In het gefaseerde saneringsplan is de volgende saneringsdoelstelling opgenomen:

Het realiseren van een robuuste stabiele eindsituatie door:

1. Het verwijderen van de mobiele, puur product fase bij de westelijke puur product zone tot op de Eemlaag;
2. Het voorkomen/minimaliseren van de uitstroom van verontreiniging uit de funnel and gate, bij voorkeur zodanig dat het bioscherm kan worden uitgeschakeld;
3. Biologische afbraak in het grondwater in het 1^{ste} en 2^{de} watervoerend pakket.

Gestreefd wordt naar een zoveel mogelijk nazorgloze situatie, met stabiliteit binnen 30 jaar (van huidige trede 5 naar trede 3 van de saneringsladder). Welke trede daadwerkelijk wordt bereikt is afhankelijk van het succes van de bronsanering en het effect daarvan op het overige deel van de verontreiniging.

Na afloop van de bronsanering (fase 1) zal een nader onderzoek plaatsvinden naar de situatie ter plaatse van het 2^{de} WVP, (horizontaal en verticaal) om de eventuele noodzaak tot een vervolg te bepalen. Ook wordt de situatie in het 1^{ste} WVP (monitoring funnel en gate, achterloopsheid, voorloopsheid) geëvalueerd, met als doel een uitspraak te doen over de stabiliteit van de verontreiniging. Op basis van de resultaten worden de vervolgstappen bepaald. Deze mogelijke vervolgstappen zijn beschreven in het saneringsplan als fase 2 en 3. Ook in het geval van het niet (voldoende) slagen van de sanering, treedt fase 2 en/of 3 in werking (zie ook: faalscenario).

Het gefaseerde saneringsplan beoogt aan de volgende randvoorwaarden te voldoen:

- Een integrale aanpak van het gehele geval;
- Blootstelling aan verontreiniging voorkomen en verspreiding van verontreiniging afdoende tegengaan;
- Inbouwen van ijkmomenten om het verloop van de sanering te toetsen en zo nodig bij te sturen;
- Kiezen voor een oplossing die zo min mogelijk zorg voor de bodem vergt.

Er wordt instemming gevraagd om het geval van ernstige bodemverontreiniging in fasen te saneren. Een gefaseerde sanering is toelaatbaar, omdat het belang van de bescherming van de bodem zich hiertegen niet verzet.

Saneringsaanpak

De saneringsdoelstelling wordt met de volgende maatregelen bereikt:

Fase 0: bestaande saneringsmaatregel

De huidige saneringsmaatregel bestaat uit een damwandsanering (funnel) met persluchtinjectie en bodemluchtexttractie (gate). Dit scherm breekt de verontreiniging geleidelijk af en moet samen met de geplaatste damwanden verdere verspreiding voorkomen. Deze saneringsmaatregel moet onder de sanering op grond van het gefaseerd saneringsplan moet gedurende de uitvoering van het gefaseerd SP in stand blijven. Daarom is voorschrift 1 opgenomen.

Voor de nieuwbouw aan de noordzijde van het Station Amersfoort zijn daarnaast al diverse grondsanereringen uitgevoerd op het oostelijke deel van de locatie (Piet Mondriaanplein en – laan).

Uit de resultaten van de grondwatermonitoringen van afgelopen jaren is gebleken dat een stabiele eindsituatie voor wat betreft met name de verticale verspreiding met de huidige maatregel waarschijnlijk niet wordt bereikt. Er is sprake van verspreiding van puur product van het 1^{ste} naar het 2^{de} WVP. Daarnaast is sprake van een (vooralsnog beperkte) uitloop aan (de beide uiteinden van) de funnel en gate en een indicatie voor verticale verspreiding. Het tegengaan hiervan kan met de huidige saneringsmaatregel (die feitelijk een beheersmaatregel is) niet worden bewerkstelligd. De maatregel die als terugvalsscenario in het deelsaneringsplan uit 2003 wordt beschreven (pump en treat) wordt ongeschikt geacht om deze risico's tegen te gaan. Daarom is een nieuwe maatregel voorzien, die in voorliggend saneringsplan wordt omschreven als 'fase 1'.

Fase 1: Bronsanering 1^{ste} WVP

De eerste fase van de sanering betreft de sanering van de westelijke bronzone met puur product. Het oostelijk deel van de locatie, waar een deel van de verontreiniging aanwezig is, is reeds ontwikkeld en ingericht. Het mobiele deel van de verontreiniging in het oostelijk domein heeft een dikte van enkele decimeters (~30cm), is gecentreerd binnen de damwanden van de funnel en ligt niet binnen de invloedssfeer van de achterloopsheid. Verder is de teer in het oostelijk domein meer viskeus en is de Eemlaag op die locatie ~ 1 à 3 meter dik en consistent. In het westelijk domein is de maximale dikte van de teer pool ~ 6 meter, ligt de pool in de opening van de funnel en binnen de invloedssfeer van de achterloopsheid. Ook is de teer in het westelijk domein minder viskeus en de Eemlaag is op deze locatie slechts enkele decimeters dik, heterogeen en daarmee niet consistent. Hierdoor wordt de Eemlaag op deze locatie niet als teerscheidend gezien. Om voornoemde redenen en omdat de voorgenomen mobiele teerverwijdering mede de ontwikkeling mogelijk moet maken en parallel risico's ten aanzien van het tweede watervoerend pakket kunnen worden weggenomen, wordt er voor gekozen de voorgenomen mobiele teersanering alleen te richten op de westelijke puur product zone.

De te gebruiken techniek is het pompen van teer, waarbij het mobiele deel van het puur product wordt verwijderd en alleen residuair teer¹ achterblijft, dat zich hecht aan de bodem. Het opgepompte teer wordt opgevangen in een luchtdichte container en afgevoerd naar een erkend verwerker. Het deel dat achterblijft, wordt beschouwd als residuair. Het resterende teer kan niet meer vrijelijk door de bodem stromen en vormt daarmee geen risico meer voor verspreiding naar het 2^{de} WVP. Ook is het geen belemmering meer voor de voorgenomen herontwikkeling.

In het ingediende saneringsplan is de gekozen in-situ techniek op hoofdlijnen beschreven. Uiterlijk zes weken voorafgaand aan de start van de sanering dient bij ons ter beoordeling het uitvoeringsplan (definitieve ontwerp) te worden ingediend. Hierin wordt eveneens opgenomen hoe wordt omgegaan met eventueel optredende calamiteiten (geuroverlast, humane risico's). Hiervoor hebben wij voorschrift 2 opgenomen.

Monitoring

In het saneringsplan is in grote lijnen de monitoring beschreven. Verificatie van de effectiviteit van de sanering vindt plaats op basis van de stijghoogten van pure fase teer in teer verzamelers en de hoeveelheden onttrokken pure fase teer. De uitwerking van de monitoring van de nieuwe sanering (processturing) én van de bestaande maatregel wordt opgenomen in het verificatieplan (monitoringsplan). Dit plan wordt uiterlijk zes weken voor de start van de bronsanering voorgelegd aan het bevoegd gezag en zal dan worden beoordeeld. Uitgegaan wordt van een aantal kritieke punten waarop wordt gemonitord. Voor de monitoring is een aantal aandachtsgebieden gedefinieerd in paragraaf 6.10 van het saneringsplan. In het monitoringsplan wordt het verwachte saneringsresultaat na 1, 2, 3 en 4 jaar aangegeven, uitgaand van een saneringsduur van circa 5 jaar. Tevens worden op trends gebaseerde signaal- en actiewaarden opgenomen. Bij overschrijding van de actiewaarden treedt (in overleg met het bevoegd gezag) het faalscenario in werking.

De monitoring met bijbehorende signaal- en actiewaarden wordt eveneens verder uitgewerkt in het nog op te stellen uitvoerings- en verificatieplan. Het monitoringsplan wordt na goedkeuring onlosmakelijk onderdeel van het saneringsplan. De tussentijdse rapporten worden ter beoordeling bij ons ingediend. Hiervoor hebben wij voorschrift 3 opgenomen. In tabel 6.3 van het saneringsplan is opgenomen op welke momenten verslag wordt gedaan aan het bevoegd gezag.

Faalscenario

Indien de resultaten van de monitoring wijzen op stagnatie, worden maatregelen getroffen. Deze worden, evenals de overige risico's bij de sanering, nader uitgewerkt in het uitvoeringsplan (definitieve ontwerp). Als blijkt, dat ook na aanvullende maatregelen de saneringsdoelstelling niet kan worden behaald, moet in overleg worden getreden met het bevoegd gezag. Het toepassen van een andere saneringstechniek lijkt op deze locatie op basis van het saneringsonderzoek vooralsnog niet haalbaar, maar het nader onderzoeken hiervan behoort tot de mogelijkheden.

Aangenomen wordt, dat aanvullende acties in het 1^{ste} WVP, bijvoorbeeld als gevolg van de omloopsheid of eventueel falen van het bioscherm, vóór het einde van fase 1 niet vereist zullen zijn. Dit kan echter niet worden uitgesloten.

Als aanvullende maatregelen (zoals bijvoorbeeld het plaatsen van een schermwand) noodzakelijk zijn, of als uit de resultaten van het nader onderzoek blijkt dat sprake is van onaanvaardbare verspreiding, dan wordt binnen 3 maanden (of later bij gemotiveerde afwijking) na het vaststellen hiervan een aanvullend saneringsplan ter beoordeling ingediend bij de RUD (fase 2 en/of 3). Deze fasen zijn in het saneringsplan op hoofdlijnen uitgewerkt.

Eindverificatie

In het saneringsplan is in grote lijnen de eindverificatie beschreven. Aangegeven wordt, dat de sanering na ongeveer 5 jaar haar omslagpunt bereikt. Op dit vastgestelde IJkmoment worden de vervolgstappen zoals opgenomen in het saneringsplan (paragraaf 5.4) uitgevoerd. Indien het saneringsresultaat is bereikt, wordt een eindverificatie uitgevoerd conform de BRL-SIKB 6002. De eindverificatie wordt in lijn met de BRL zowel op het grondwater als de grond uitgevoerd. Hierbij wordt minstens een derde deel van het voorgeschreven aantal peilbuizen voor de eindbemonstering nieuw geplaatst op punten die als kritisch worden beschouwd met betrekking tot het behalen van de saneringsdoelstelling. In het eindverificatieplan moeten de verwachte waarden voor grond en grondwater worden opgenomen. Als deze worden overschreden dan treedt het faalscenario in werking. Het eindverificatieplan moet bij de laatste monitoring aan ons worden voorgelegd en zal dan worden beoordeeld.

¹ Teer dat zich onder normale omstandigheden niet mobiel gedraagt

Hiervoor hebben wij voorschrift 4 opgenomen. Op basis van de eindverificatie wordt tevens een uitspraak gedaan over de omvang en de risico's van de restverontreiniging.

De eindverificatie moet worden ingediend binnen 6 maanden na de eindmelding van fase 1. Eindverificatie van de sanering vindt plaats op zowel grond als grondwater. Hiervoor hebben wij voorschrift 5 opgenomen.

Ijkmoment/ nader onderzoek na fase 1

Na afloop van fase 1 worden de situatie in het 1^{ste} WVP voor wat betreft de damwandsanering met bioscherm (fase 0) en de situatie in het 2^{de} WVP in kaart gebracht. Nader onderzoek naar de situatie in het 2^{de} WVP is vanwege de risico's op (verdere) verspreiding van de verontreiniging door het doorboren van de weerstand biedende laag momenteel niet wenselijk. Daarom wordt de situatie in het 2^{de} WVP vastgesteld na afloop van fase 1, middels een nader onderzoek naar de omvang en concentraties van de verontreiniging in het 2^{de} WVP.

Maximaal zes maanden na afloop van de in-situ bronsanering (eindmelding fase 1) moeten de resultaten van het uitgevoerde nader onderzoek ter beoordeling bij ons worden ingediend. Hiervoor hebben wij voorschrift 6 opgenomen.

Voor de resterende verontreiniging in het 1^{ste} en 2^{de} WVP moet bij ons ter instemming na afloop van de bronsanering (fase 1) binnen zes maanden na de eindmelding van fase 1 een saneringsplan voor fase 2 worden ingediend, tenzij uit het nader onderzoek/ijkmoment blijkt dat geen sprake is van een onbeheersbare situatie. Deze verplichting leggen wij u op, op grond van artikel 38 lid 3 Wbb.

Fase 2: Het stimuleren van de afbraak ter plaatse van het 2^{de} WVP

Sanering fase 2 treedt in werking op het moment dat er sprake is van het optreden van onaanvaardbare verspreiding naar en/of in het 2^{de} WVP, hetgeen zal blijken uit het hiervoor genoemde nader onderzoek/ijkmoment. Indien dit wordt geconstateerd, wordt hiervoor een binnen drie maanden na beoordeling van het nader onderzoek door het bevoegd gezag een separaat saneringsplan ingediend.

Fase 3: Het aanvullend plaatsen van een schermwand aan de uiteinden van de huidige damwanden

Bij de eindevaluatie van fase 1 (of eerder indien nodig) zal nut en noodzaak voor deze maatregel worden vastgesteld. Mogelijk is er al een zodanige situatie gecreëerd dat geen grote saneringsinspanning meer hoeft te worden geleverd. Voor het uitvoeren van deze fase is reeds in 2016 een saneringsplan opgesteld. Mocht deze maatregel nodig zijn, dan kan dit (geüpdatete) saneringsplan binnen drie maanden na de constatering van de noodzaak hiertoe, ter beoordeling worden voorgelegd aan het bevoegd gezag.

Na afronding van de sanering (eindmelding), moet binnen zes maanden een eindevaluatie ter beoordeling aan ons worden voorgelegd. Hierin moeten alle, vanaf 2000 uitgevoerde saneringswerkzaamheden worden opgenomen, zodanig dat duidelijk is wat is uitgevoerd en welke restverontreiniging is achtergebleven, waarbij aandacht wordt besteed aan eventuele risico's. Hiervoor hebben wij voorschrift 7 opgenomen.

Risico na sanering

Na de gefaseerde sanering is geen sprake (meer) van onaanvaardbare verspreiding voor wat betreft het 1^{ste} en 2^{de} WVP.

Nazorg en gebruiksbepalingen

Vanwege de aard van de verontreiniging zijn in eerdere beschikkingen gebruiksbepalingen opgelegd:

- Een verbod op het gebruiken van de aanwezige brandputten (beschikking E&U, 1995);
- Graafwerkzaamheden moeten worden gemeld (beschikking E&U, 1995 én beschikking ISP, 2000). Hierbij is van belang dat de weerstand biedende laag (Eemlaag) niet doorboord wordt vóór de afronding van de bronsanering.
- Het onttrekken van grondwater ten behoeve van drinkwaterconsumptie, beregening van gewassen en veedrenking is niet toegestaan (beschikking ISP, 2000). Wordt de verontreiniging mogelijk beïnvloed (verminderd dan wel verplaatst) door een onttrekking, dan moet dit vooraf worden gemeld bij het bevoegd gezag, zodat passende maatregelen kunnen worden getroffen.
- Wijzigingen in het gebruik moeten worden gemeld (beschikking E&U, 1995).

De eerder vastgelegde gebruiksbepalingen blijven onverminderd van toepassing.

Grondverzet

De richtlijn ten aanzien van grondverzet in het gebied tijdens en na fase 1 is nu opgenomen in paragraaf 6.9 en bijlage 8 van het saneringsplan. Sterk verontreinigde grond die vrijkomt bij de aanleg van het saneringssysteem wordt direct afgevoerd naar een erkend verwerker. In het in 2000 beschikte integraal saneringsplan is een richtlijn werken met verontreinigde grond opgenomen waarin procedures zijn vastgelegd hoe grondverzet in de beheersfase plaats zal moeten vinden. Daarnaast worden betreffende werkzaamheden gemeld aan het bevoegd gezag.

In paragraaf 6.9 wordt uitgegaan van het eventueel aantreffen van teer en/of olieverontreiniging in de bovenste 2,0 meter. Bij het onverwachts aantreffen van andere verontreinigingen bij de aanleg van het saneringssysteem, kan, om stagnatie te voorkomen, gebruik gemaakt worden van een plan van aanpak om deze te verwijderen (melding onvoorziene omstandigheid conform de algemene voorschriften in de bijlage)

Ten behoeve van het uitvoeren van grondverzet na de sanering (conform de richtlijn), wordt voorafgaand aan de grondwerkzaamheden een digitale bodemkwaliteitskaart opgesteld voor het gebied. Deze kaart moet bij het evaluatieverslag van fase 1 worden ingediend. Hiervoor hebben wij voorschrift 8 opgenomen.

De instemming met het saneringsplan (fase 1) is een beperkte periode van vier jaar geldig. Als na deze periode met de sanering wordt gestart, zullen wij op verzoek het saneringsplan opnieuw op actualiteit beoordelen. Dit voorschrift is opgenomen in de algemene voorschriften.

Meer informatie

U kunt, onder vermelding van de code UT030700053, meer informatie vragen bij de projectleider van de RUD Utrecht, cluster Bodem Vergunningverlening, de heer J. Timmermans, bereikbaar via het telefoonnummer of het e-mailadres dat in de kop van deze brief is vermeld.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente Amersfoort,
namens hen,



De heer A.R. van Nieuwpoort
strategisch manager cluster Bodem Vergunningverlening
RUD Utrecht

Bijlagen:

1. Kaart saneringsgebied
2. Algemene voorschriften bij instemming met het saneringsplan

Bijlage 1: Kaart saneringsgebied

Bijlage 2

Algemene voorschriften bij instemming met het saneringsplan

Termijn voor uitvoering van de sanering

De instemming met het saneringsplan vervalt als niet binnen vier jaar is begonnen met de sanering en wij niet hebben besloten tot verlenging.

Als niet met spoed gesaneerd hoeft te worden, omdat de bodemverontreiniging geen risico's met zich meebrengt voor mens, dier, plant of van verspreiding en de sanering meer dan vier jaar na afgifte van deze beschikking zal starten, moet ruim voor de start een geactualiseerd saneringsplan bij ons worden ingediend, met recent bodemonderzoek. Pas als wij met dit geactualiseerde saneringsplan hebben ingestemd, kan de sanering starten.

Saneringsuitvoering

De sanering wordt uitgevoerd overeenkomstig:

- de Beoordelingsrichtlijn uitvoering bodemsanering: BRL SIKB 7000 van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB);
- het SIKB protocol 7001: Uitvoering van landbodemsanering met conventionele methoden;
- het SIKB protocol 7002: Uitvoering van landbodemsanering met in-situ methoden.

Milieukundige begeleiding

De werkzaamheden worden milieukundig begeleid. De milieukundige begeleiding wordt uitgevoerd overeenkomstig:

- de beoordelingsrichtlijn milieukundige begeleiding: BRL SIKB 6000 van de SIKB;
- het VKB-protocol 6001: Milieukundige begeleiding en evaluatie landbodemsanering met conventionele methoden van de SIKB;
- het VKB-protocol 6002: Milieukundige begeleiding en evaluatie landbodemsanering met in situ methoden;

Erkenning

De onderzoeken, de uitvoering van de sanering en de milieukundige begeleiding moeten worden uitgevoerd door een persoon of instelling die op grond van het Besluit bodemkwaliteit beschikt over een door het Agentschap NL afgegeven erkenning voor het uitvoeren van de betrokken werkzaamheden.

Melding start sanering

Degene die de bodem saneert, of degene die de sanering feitelijk uitvoert, meldt ons de feitelijke start van de sanering uiterlijk vijf werkdagen voor de start en levert daarbij de volgende gegevens aan:

- geplande einddatum van de sanering;
- de naam van de aannemer die de saneringswerkzaamheden gaat uitvoeren;
- de naam van het bureau en de persoon die de saneringswerkzaamheden milieukundig begeleiden;
- de naam van de beoogd grondverwerker of grondbewerker.

Als de sanering niet start op de gemelde startdatum, moet de melder ons dit direct melden en de nieuwe startdatum zo snel mogelijk doorgeven, uiterlijk vijf werkdagen voor de feitelijke start.

Melding van wijziging van de saneringswerkzaamheden en onvoorziene omstandigheden

Als u vooraf of tijdens de werkzaamheden wilt of moet afwijken van het saneringsplan, dan dient u ons hiervan direct op de hoogte te stellen. Daarnaast moet u met ons overleggen bij onvoorziene omstandigheden tijdens de uitvoering van de sanering.

Melding van bereiken einddiepte

Als bij de sanering ontgraving van verontreinigde grond plaatsvindt, meldt degene die de sanering feitelijk uitvoert ons het verwachte tijdstip waarop over het hele gebied van de ontgraving de einddiepte bereikt zal worden. Deze melding wordt gedaan zodra de melder een redelijk vermoeden heeft van dat tijdstip maar uiterlijk één werkdag

voorafgaande aan het bereiken van dat punt en voordat gestart wordt met aanvullen van de ontgraving. Bij ontgraving en aanvulling in gedeeltes, geldt de verplichting tot melding per gedeelte.

Melding einde sanering

Degene die de sanering feitelijk uitvoert meldt ons het einde van de sanering binnen twee weken na beëindiging. Bij een gefaseerde sanering wordt het einde van iedere afzonderlijke fase gemeld.

Wijze van melden

Het melden van de start van de sanering, het wijzigen van de startdatum, het bereiken van de einddiepte, het melden van het einde van de sanering en het melden van wijzigingen en onvoorziene omstandigheden gebeurt op een van de volgende manieren:

- per e-mail: handhavingbodem@rudutrecht.nl; of:
- schriftelijk: RUD Utrecht, team Vergunningverlening Bodem en Water, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

De melder maakt daarbij gebruik van de standaardformulieren, te vinden op onze website:

<https://www.rudutrecht.nl>

Opslag en aan- en afvoer van grond

Bij sanering van verontreinigde grond met vluchtige componenten is gebruik van tijdelijke depots niet toegestaan. Bij bodemverontreiniging met immobiele verontreinigingen gelden voor de tijdelijke opslag van verontreinigde grond op de saneringslocatie minimaal de volgende eisen:






- Het is niet toegestaan een depot voor de opslag van bij de sanering vrijkomend materiaal in werking te hebben na het beëindigen van de grondsanering.
- Het is niet toegestaan partijen verontreinigde grond van verschillende kwaliteit en samenstelling te mengen.
- Partijen verontreinigde grond moeten naar aard, samenstelling en verontreiniging in te onderscheiden deelpartijen worden opgeslagen. Tussen deze deelpartijen moet een afstand van ten minste één meter worden aangehouden of een fysieke scheidingswand worden aangebracht.
- Vrijgekomen asbesthoudende grond en bodemmateriaal dient uiterlijk vier werkweken na het vrijkomen afgevoerd te worden naar een erkende verwerker (conform BRL 7500).
- De sanering kan pas als afgerond worden beschouwd, als alle ontgraven sterk verontreinigde grond is afgevoerd naar een BRL 7500 erkend eindverwerker.

Evaluatieverslag

De milieukundig toezichthouder stelt, in uw opdracht, na afloop van de sanering een evaluatieverslag op, zoals bedoeld in artikel 39c van de Wet bodembescherming. Bij afronding van elke verschillende fase van de bodemsanering dient binnen drie maanden een tussenevaluatie te worden opgesteld en te worden toegezonden aan RUD Utrecht, team handhaving Bodem en Water, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Wanneer de gehele bodemsanering kan worden afgerond, dient uiterlijk binnen zes maanden na de melding einde sanering een evaluatieverslag aan ons toegezonden worden waarin de resultaten van alle fasen zijn meegenomen, zodat deze rapportage als onderdeel van de beschikking op de evaluatie volledig en transparant door belanghebbenden kan worden ingezien. (RUD Utrecht, team Vergunningverlening Bodem en Water, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht).

Verontreiniging en sanering Vetgasfabriek Amersfoort

-  Contour bestaande gebruikshepiking: oppompen grondwater van 6 tot 11 m diepte niet toegestaan.
-  Contour bestaande gebruikshepiking: oppompen grondwater vanaf 12,5 m diepte niet toegestaan.
-  Puur product zone van 6 tot 11 m diepte
-  Puur product zone in laag vanaf 12,5 m diepte
-  Damwanden (kadastrale beperking op basis van eerdere beschikking)

